

Hørings svar til midtvejsevaluering af Cirkulær København: Ressource- og Affaldsplan 2024

Af: Miljøpunkt Østerbro, Affaldsgruppe; Adelina Zych, Ebbe Schultze og Jens Peter Mortensen

I høringsudkastet til midtvejsevaluering af Ressource- og affaldsplanen indgår en udvanding af de 3 oprindelige målsætninger om henholdsvis 70 % indsamling af husholdningsaffald til genanvendelse, reduktion af CO2 samt forøgelse af genbrug.

I målsætning om 70 % indsamling af husholdningsaffald til genanvendelse lægges der op til at indregne det affald, der er indsamlet som restaffald til forbrænding, når blot det bliver sorteret. Behold målsætning om *indsamling* af 70 % til genanvendelse!

Som et tillæg til denne målsætning bør der af hensyn til troværdighed både overfor borgere og fremtidige samarbejdspartnere indføres en plan for udfasning af ARC (affaldsforbrænding). Forbrænding hører ikke hjemme i en troværdig ressource- og affaldsplan.

Målsætning om CO2 reduktion flyttes til klimaplanen. Klimaplanen omhandler CO2 neutralitet, hvorimod Ressource og affaldsplanen omhandler faktisk reduktion. Behold målsætning om faktisk reduktion i ressource- og affaldsplanen

Målsætning om forøgelse af genbrug er en god målsætning, men i udmøntningen er genbrug af emballager helt udeladt. Udbyg udmøntningen af genbrug med en indsats på emballager.

Det følgende vil omhandle forslag til udbygning og uddybning af de gode initiativer til forøgelse af genanvendelse og genbrug som er foreslået i midtvejsevalueringen.

Kommentar til 7.1 Skraldemænd giver feedback og vejledning

Siden det blev besluttet at etablere et nyt affaldsforbrændingsanlæg med alt for stor kapacitet, har mange københavnere arbejdet med at øge genanvendelsesprocenten af husholdningsaffald.

Det har altid været vanskeligt at finde ud af, hvad for noget affald, der bliver smidt ud, og hvilket noget af det, som kan blive genanvendt. En tommelfingerregel har dog altid været, at der kunne genanvendes 80 % af den samlede mængde.

En måde for borgere, affaldsansvarlige og viceværter at få et overblik på er at tage foto af skraldespandene lige inden de bliver tømt.

Feedback og vejledning fra skraldemænd vil betyde, at afhentning af affald vil tage længere tid og dermed blive dyrere. Samtidig er gevinsten nok begrænset, da irettesættelse ikke virker lige så godt som nudging. En mulighed ville være, at kommunen tilbød gratis gennemgang af nuværende opsætning af containere i foreningen og rådgive om en løsning, der vil give bedre flow og opfordre mere til sortering (containere til restaffald sidst i flow'et o.l.), samt rådgive om bedre kommunikation. Det kunne sagtens kombineres med 7.3, dog med fokus på affaldsansvarlige og borgere, da der i vores opfattelse findes få foreninger med viceværter.

Kommentar til 7.4 Digitale læringsforløb

Da al sortering starter i borgernes lejligheder/køkkener, vil vi foreslå at der produceres 5-10 små videoer der viser hvordan borgere har organiseret deres sortering på minimal plads. Mange køkkener i den ældre boligmasse, har slet ikke plads til de sorteringsløsninger der sælges på markedet. Vi vil derfor foreslå at hovedparten af videoerne tager afsæt i små køkkener og gerne med uortodokse løsninger.

Læringsforløbene kunne udvides med et en lidt længere video, hvor vi fx følger en familie (mindst en voksen og et barn, der bor i lejlighed) der kaster sig ud i sorterings-opgaven, med udfordringer omkring organisering i lejligheden, hvordan skal der sorteres, ansvar, hvor skal det afleveres osv. – reality-tv med skrald på.

Kommentar til 7.5 Boligforeninger bliver cirkulære

Der findes en del gårdlaug og forholdsvis store foreninger, der omfatter et stort antal husstande. Det betyder, at det er svært at forholde sig til besparelsen (den økonomiske og den fysiske) ved at sortere og dermed skære ned på antallet af restaffaldscontainere. Det kunne håndteres nemmere ved at splitte affaldsfællesskaber i mindre enheder, så de leverede data vedr. sortering og forbrug nemmere kunne gøres relevante for de enkelte husstande, samt mere overskuelige og lettere håndterlige for foreninger.

Kommentar til Kommunikation mm.

De beskrevne indsatser/kampagner ser grundlæggende fornuftige ud, dog tipper flere af løsningerne over i vidensformidling, der let bliver overset af den målgruppe I ønsker at ramme. Derfor vil vi foreslå at flere af tiltagene indarbejder nudging/adfærdsdesign i formidlingsdelen, så informationen også har til opgave at påvirke borgernes adfærd og ikke kun deres holdninger og samvittighed.

Kommentar til indsamling af affalds-data

For at understøtte den enkelte grundejer/boligforening/gårdlaugs indsigt i mængden af eget/egne affaldsmængder og sorterings evner, bør Københavns Kommune på sigt kunne lever data (kg) over mængden af affald opdelt på fraktioner og datoer på alle lokationer.

Da der i de kommende år satses på at alle skraldebiler bliver eldrevne, vil der ske en stor udskiftning af bilerne. Alle disse nye skraldevogne bør derfor udstyres med data-opsamlere der kan registrere, tid, gps/matrikkel/kunde, id af container (fraktion og tara vægt) og vægt af indhold.

Hvis disse data havde været tilgængelige på nuværende tidspunkt, ville store dele af de supplerende indsatser have været skruet sammen på en helt anden måde.

Kommentar til genbrug

Københavns Kommunes målsætning om at øge genbrug ganske betragteligt er glædeligt. Mange ser gerne flere nærgenbrugsstationer med øget åbningstider, flere loppemarkeder og muligheder for reparationscafeer m.v., gerne flere end foreslået.

Ved genbrug springes affaldsindsamleren (oftest), affaldsbehandleren og (emballage-)producenten over. Kommunerne er hyppigst affaldsindsamler, men har ikke indflydelse på om de ansvarlige producenter vælger deres egen indsamling eller kommunens.

Samtidigt ejer kommunale affaldsselskaber affaldsforbrændingsanlæg. For producenter, der vil have deres produkter og emballager tilbage, virker kommunerne ikke troværdige ud fra en simpel interesseanalyse medmindre kommunerne aktivt går ind for udfasning af affaldsforbrænding.

I Københavns Kommune er der ingen klar politisk udmelding på lukning af ARC, hvilket betyder, at kommunen ikke har samme troværdighed som fx Bornholms Regionskommune, hvor det er besluttet at lukke affaldsforbrændingsanlægget i 2032.

Der er i ressource- og affaldsplanen en stor mangel i indsatsen for genbrug og det er en indsats for genbrug af emballager.

Vedhæftede bilag:

Bilag 1: Eksempel fra Østerbro

Bilag 2: Genbrug af emballager